

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 571/20
29.1.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Бољевић, председника већа, Снежане Живковић и Милице Аксентијевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ..., коју заступа Јасмина Микић, адвокат из Београда, Милутина Бојића 3, против туженог ББ из ..., ..., кога заступа Снежана Раденковић, адвокат из Београда, Булевар Зорана Ћинђића 45в/2-9, ради заштите од насиља у породици, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П2 1093/18 од 8.9.2020. године, у седници већа одржаној 29.1.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1093/18 од 8.9.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом туженом је забрањено: да приступа у простор око места становања тужиле на удаљености мањој од 300 м уз налог да се уздржава од приступа у овај простор (ставом првим изреке); да на било који други начин узнемирава тужилу, уз налог да се уздржи од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања који му угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиле (ставом другим изреке); и одређено да ће изречена мера заштите од насиља трајати годину дана од дана доношења и да се може продужавати све док не престану разлози због којих су мере одређене (ставом трећим изреке) и да жалба на пресуду не задржава њено извршење (ставом четвртим изреке). Тужени је обавезан да накнади тужилу трошкове парничног поступка у износу од 153.450,00 динара (ставом петим изреке).

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, 49/19-одлука Уставног суда, 74/13-одлука

Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20), који се примењују у конкретном случају на основу члана 202. Породичног закона, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути. Осим тога, нису основани ни наводи жалбе туженог да је у поступку доношења побијане пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног става, јер је изрека пресуде разумљива, не противречи сама себи, ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница, на јасан, непротивречан и убедљив начин, а који логично и недвосмислено произилазе из изведених доказа и целокупног стања у спису, па пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

У првостепеном поступку је утврђено да су парничне странке биле у емотивној вези од фебруара 2016. до средине априла 2018. године, током које су направиле више интимних фотографије и видео снимака, како током вођења љубави, тако и самостално када су били одвојени, а које снимке и фотографије су потом слали једно другом. Након раскида везе тужени је креирао интернет страницу ... и налог на интернет страници “...” на којима је постављао фотографије и видео записе порнографске садржине који укључују тужиљу, затим налог на интернет страници ... где је објавио комплетну образовну и професионалну биографију оштећене, као и интернет страницу ... на коју није постављао порнографски садржај. Тужени је затим свакодневно мењао садржај означених интернет страница и отворених налога, између осталог и тако што је објављивао интимне фотографије тужиље, а о чему је обавештавао тужиљу, њене пријатеље, затим њеног новог партнера ВВ, као и тужиљину мајку и то путем порука које је слао на њихове профиле отворене на друштвеним мрежама, или путем апликације “Viber”, али и слањем СМС порука. Тужени је и сачињавао и штампао летке са експлицитним фотографијама оштећене, које је потом разбацивао испред зграде у којој тужиља води заједнички живот са новим партнером и слао их и на адресе свих станара те зграде. Осим на наведеним сајтовима, тужиљине експлицитне фотографије биле су објављене и на више порнографских сајтова. Због оваквог понашања тужени је осуђен правноснажном пресудом Вишег суда у Београду СПК По3 1/20 од 29.1.2020. године. Том пресудом је прихваћен споразум о признању кривичног дела који је закључен између туженог и јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и утврђено је да је тужени извршио кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 5. КЗ. Суд је туженом изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од шест месеци и одредио да се таква утврђена казна неће извршити уколико у времену проверавања од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Наведеном пресудом је туженом изречена и мера безбедности забране приближавања и комуникација са оштећеном тако што му је забрањено да се приближава оштећеној (тужиљи у овом поступку) на удаљености од 200 метара, приступа у простор око места становања оштећене и даље узнемиравање и комуникација са оштећеном, и одређено да ће мера безбедности трајати две године рачунајући од правноснажности пресуде (односно од 4.2.2020. године).

Полазећи од наведеног, првостепени суд је ценио последицу оваквог понашања туженог те је из исказа тужиље, који је потврђен и писаним доказима, утврдио да је

овакво понашање код тужиље изазвало осећај узнемирености и страха (који је орган старатељства оценио као аутентичан) услед чега је она ... године покушала самоубиство због чега је била хоспитализована у клиници “Др Лаза Лазаревић” у периоду од ... до ... године, при чему је осећај узнемирености и страха и даље присутан код тужиље. По оцени првостепеног суда, дрско и безобзирно понашање туженог одступа од стандарда уобичајеног комуницирања и опхођења са тужиљом као бившим партнером, због чега се квалификује као насиље у породици, у смислу члана 197. Породичног закона, па је оправдано одређивање мера заштите имајући у виду последице које насиље туженог оставља на тужиљу (узнемиреност и страх да ће се насиље поновити). Стога је, а имајући на уму хроничитет, континуитет и облик испољавања насиља, првостепени суд оценио да је оправдано и целисходно обезбедити реакцију на испољено насиље и тужиљи као непосредној жртви насиља пружити потребну заштиту у датим околностима, али и спречити опасност од поновног насилног понашања туженог, па је применом одредаба чланова 197. и 198. Породичног закона, донео одлуку као у изреци побијане пресуде.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно оценио применом одредбе члана 8. ЗПП. Наводима жалбе туженог чињенично стање није доведено у сумњу, нити су у жалби истицане нове чињенице или предлагани нови докази под условима прописаним одредбом члана 372. став 1. ЗПП.

Нису основани наводи жалбе туженог да је у поступку који је претходио доношењу побијане одлуке првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП. Првостепени суд је, супротно наводима жалбе, правилно применио одредбу члана 8. којом је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка, одлучује које ће чињенице узети као доказане, као и које ће доказе извести ради утврђивања одлучних чињеница (члан 229. став 2, у вези са одредбама чланова 308, 315. и 319. ЗПП). С тим у вези, чињенично-правни закључак до кога је дошао првостепени суд и становиште које је у ожалбеној пресуди заузето, у свему прихвата и овај суд у поступку жалбене контроле законитости правилности овако донете пресуде. Тужени својом жалбом сам интерпретира и оцењује исказ тужиље изводећи закључак да код тужиља нема последица претрпљеног насиља у виду заосталог страха, дакле на начин који му иде у прилог, а који не одговара чињеницама. Исказ тужиље од 8.9.2020. године, поткрепљен је пре свега, чињеничним наводима тужбе од 6.7.2018. године, коју је тужиља поднела лично, и бројним материјалним доказима који су приложени у току поступка. Уосталом, тужиљин исказ је потврђен и чињеничним описом кривичног дела, за које је тужени правноснажно осуђен, и то на основу претходно закљученог споразума о признању кривичног дела са надлежним јавним тужиоцем, који је кривични суд прихватио када је донео пресуду од 29.1.2020. године, из чега следи да је и овде тужени потврдио наводе које је тужиља износила у току поступка. Самим тим, и при овако прикупљеној доказној грађи, неосновано се наводима жалбе, с позивом на ову околност оспорава правилност закључка првостепеног суда о веродостојности исказа овде тужиље.

Такође, а с претходним је у вези, правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања се неосновано оспорава и с позивом на протек времена од две године, током којег су (у првих годину дана) биле на снази привремене мере заштите, те указивање да би по редовном току ствари, код особе оптималног менталног здравља и психичког статуса, две године било довољно за стабилизацију. Реакција (одговор) лица на радње које су предузете у циљу повређивања или угрожавања његовог телесног интегритета, душевног здравља или спокојства, јесте питање које мора бити размотрено у сваком конкретном случају у коме суд одлучује о заштити од насиља у породици. Она зависи од бројних фактора као што су личне карактеристике особе изложене насиљу, радњи предузетих критичном приликом, али и других релевантних околности појединачног случаја, па се не може прихватити жалбено схватање да протек одређеног времена, сам по себи, отклања штетне последице било ког облика насиља, ни жалбена теза о редовном току ствари ако је реч о особи оптималног менталног здравља. Оваквим жалбеним наводима се суштински пренебрегава утврђено чињенично стање из кога је јасно да је тужени прибегао изузетно злонамерном и систематском насиљу над тужиљом, које је код тужиље изазвало дубоко и дуготрајно узнемирење и страх и повредило је у таквој мери да је она, због покушаја суицида, морала да буде хоспитално лечена више од месец дана. Код таквог стања ствари, јасно је да се не може уважити оваква жалбена аргументација, јер прикупљена процесна грађа, коју тужени током поступка није на правно релевантан начин довео у сумњу, а што је била његова дужност, у складу са одредбом члана 231. став 3. ЗПП, несумњиво говори у прилог томе да су радње које је тужени предузимао од почетка јуна 2018. године до средине новембра исте године имале за последицу озбиљно нарушавање психичког здравља тужиље, па је правилно поступио првостепени суд када јој је пружио тражену судску заштиту. Становиште је и овог суда да психичко злостављање коме је тужиља била изложена у дужем временском периоду и то на дрзак, безобзиран и злонамеран начин, чини вероватним и уверљивим њен исказ у делу у коме се изјаснила да се и даље “осећа ужасно, да је у страху да тужени може да је малтретира”. Ово нарочито када се има на уму да је за многе од радњи које је тужени предузео (креирање и слање компромитујућег материјала путем интернета и мобилних апликација) довољно поседовање одговарајућег знања и широко доступних техничких уређаја, које знање тужени неспорно поседује и које уређаје може да прибави, без обзира на чињеницу да му је део опреме одузет у кривичном поступку на основу изречене мере безбедности. Самим тим, и с обзиром на заузето становиште другостепеног суда, без утицаја на правилност донете одлуке је и чињеница да након престанка трајања привремених мера одређених решењем од 24.12.2018. године (рок трајања годину дана), тужиља није предложила продужење наведених, нити та околност, с обзиром на све друге битне околности овог случаја, говори у прилог томе да се тужиља осећала безбедно, како се то жалбом погрешно сугерише, па се ни овим наводом жалбе законитост и правилност донете пресуде не доводи у сумњу.

Коначно, ни чињеница да је у кривичном поступку вођеном против туженог, изречена мера безбедности којом се туженом забрањује готово истоветно поступање, не утиче на правилност овако донете пресуде и изречене мере заштите. У складу са тим, независно од тога да ли се према лицу које врши насиље води кривични поступак или је он окончан, у односу на њега се могу применити породичноправне мере заштите прописане одредбама члана 198. Породичног закона када то парнични суд процени као

поравдано и сврсисходно. Овај суд прихвата као правилан и закључак првостепеног суда да су мере заштите установљене Породичним законом усмерене према жртви насиља, насупрот мерама безбедности установљеним Кривичним законом чија је сврха, у оквиру опште превентивне сврхе кривичних санкција, да се отклоне стања или услови који могу бити од утицаја да учинилац убудуће не врши кривична дела (члан 78. КЗ). Иако се може прихватити жалбено схватање да је и у кривичном поступку конкретна мера безбедности (забране приближавања и комуникације са оштећеним) усмерена на заштиту оштећеног лица, разлика у санкцији која је прописана за кршење наведене мере безбедности изречене у кривичном поступку (запрећена новчана казна или казна затвора до шест месеци) насупрот санкцији у случају кршења мера заштите од насиља у породици (запрећена казна затвора у трајању од три месеца до три године и новчана казна), говори у прилог томе да се овим мерама остварује различита сврха, самим тим и да је реч о различитим инструментима заштите, при чему породичноправне мере заштите од насиља могу егзистирати независно од мера или санкција које се изиричу у кривичном поступку. У том контексту је неосновано и жалбено оспоравање донете одлуке указивањем да је нејасно и необразложено становиште првостепеног суда на основу кога би забрана приступа туженог у простор око места становања тужиље на удаљености од 300 метара тужиљи обезбедила додатни мир, спокој и безбедност. Не само што је првостепени суд већ је и сасвим логично и животно уверљиво да већа раздаљина умањује могућност приступа у видокруг жртве насиља чинећи на тај начин да се она осећа безбедном не само у простору у коме живи, већ и у његовој непосредној близини. Осим тога, када се имају на уму изведени докази, нарочито чињница да је тужени, поред осталих радњи које је предузимао, штампао летке са експлицитним фотографијама оштећене и разбацивао их испред зграде у којој она живи, на наведеној адреси, јасно је да је усвајање овако постављеног захтева у конкретном случају било оправдано.

Следом изложеног, доносећи побијану одлуку првостепени суд је правилно применио одредбе чланова 197. и 198. Породичног закона, при чему је дао логичне и правилне разлоге за свој закључак о понашању туженог и последицама које је оно имало по тужиљу. Имајући у виду све појединости конкретног случаја, затим психичко узнемиравање коме је тужиља била изложена у дужем временском периоду након окончања везе парничних странака, а које понашање туженог свакако одступа од стандарда уобичајеног опхођења и међуљудске комуникације и карактерише га безобзирност и омаловажавање личности тужиље, оцена је и другостепеног суда да је у конкретном случају неопходно одредити одговарајуће мере заштите од насиља у породици којима би се спречило евентуално даље вршење насиља и обезбедила нужна заштита психичког интегритета и спокојства тужиље, а превасходно како би се отклониле околности које би погодиле понављању описаног понашања. У том смислу становиште је и другостепеног суда да су одређене мере сврсисходне и одговарајуће постојећој ситуацији, као и да ће одређена просторна и временска дистанца обезбедити стварање услова да тужиља пронађе спокојство.

Како се и осталим наводима жалбе, које суд није посебно образлагао, сходно овлашћењу из члана 396. став 1, неуспешно оспорава првостепена пресуда, Апелациони суд у Београду је одбио жалбу туженог као неосновану и потврдио првостепену пресуду применом члана 390 ЗПП.

Потврђена је, применом члана 401. тачка 2. ЗПП, и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке ожалбене пресуде јер је донета правилном применом одредаба чланова 150, 153, 154. и 163. ЗПП, а њихова висина одремерена правилном применом Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. При томе је становиште другостепеног суда да је у конкретном случају правилно примењена и одредба члана 207. Породичног закона. Неосновано се жалбом указује на неправилну примену одредбе члана 163. став 2. ЗПП јер је на рочишту на коме је расправа закључена, пуномоћник тужиље определио врсту трошкова за које тражи накнаду и то у износу који је прописан Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, због чега се не може говорити о повреди наведене одредбе и поступању по неодређеном захтеву странке, супоротно наведеној. Такође, правилно је првостепени суд поступио и када је тужиљи досудио трошкове за приступ пуномоћника на неодржана рочишта, пошто је пуномоћник тужиље на наведена приступила, а ниједно од рочишта није одложено кривицом тужиље. Коначно, правилно је првостепени суд поступио и када је тужиљи досудио трошкове за састав поднеска од 28.11.2018. године јер је њиме коначно опредељен тужбени захтев, као и предлог за одређивање привремене мере, али и предложени докази које је потребно извести у даљем току поступка. Осим тога, у прилогу образложеног поднеска од 30.9.2019. године суду је достављен налаз и мишљење вештака дат у кривичном поступку вођеном против туженог, док је у прилогу поднеска од 26.2.2020. године суду достављена пресуда Вишег суда у Београду (СПК.ПоЗ. 1/20) од 29.1.2020. године, који докази су били од значаја за утврђење одлучних чињеница у поступку, па је становиште и другостепеног суда да су они били потребни ради вођења ове парнице.

Имајући на уму да тужени није успео у поступку по жалби, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова састава правног лека, сходно применом члана 153. став 1. а на основу члана 165. став 1. ЗПП.

Приликом доношења одлуке о изјављеној жалби туженог овај суд је имао на уму да је ставом првим изреке побијане пресуде забрањено туженом да приступа у простор око места становања тужиље и да је као адреса наведена општина Нови Београд, улица Луке Војводића, иако је реч о улици која се налази на територији градске општине Раковица. Међутим, како ова омашка не утиче на законитост ожалбене пресуде, првостепени суд ће је исправити, што се може учинити у свако доба, у смислу члана 362. ЗПП.

Председник већа-судија
Драгана Бољевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић